

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

Уманський національний університет садівництва

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО
ГОСПОДАРСТВА**

Умань 2014

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ**

**Уманський національний університет садівництва
Факультет лісового і садово-паркового господарства
Кафедра лісового господарства**

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ЛІСОВОГО ТА САДОВО-ПАРКОВОГО ГОС-
ПОДАРСТВА**

**до 135-ї річниці від дня народження М.О. Ткаченка,
випускника лісового відділення 1899 року
Уманського училища землеробства і садівництва**

Умань – 2014

Матеріали наукової конференції «Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства» / [Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін.]. – Умань, 2014. – 420 с.

У збірнику матеріалів висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками факультету лісового і садово-паркового господарства Уманського національного університету садівництва, інших навчальних закладів та науково-дослідних установ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Непочатенко О. О. – ректор УНУС, доктор економічних наук, професор
Мостов'як І. І. – к. с.-г. н., доцент, перший проректор
Карпенко В. П. – д. с.-г. н., професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності
Заморський О. О. – к. с.-г. н., доцент, декан факультету лісового і садово-паркового господарства
Шлапак В. П. – д. с.-г. н., професор, зав. каф. лісового господарства
Поліщук В. В. – к. с.-г. н., доцент, зав. каф. садово-паркового господарства
Парій Ф. М. – д. б.н., професор, зав. кафедри генетики, селекції рослин та біотехнології
Курка С. С. – к. б. н., ст. викладач, зам. декана факультету лісового і садово-паркового господарства
Балабак А. Ф. – д. с.-г. н., професор
Сонько С. П. – д. геогр. н., професор
Шемякін М. В. – к. с.-г. н., доцент
Кирилюк В. П. – к. с.-г. н., доцент
Коваль С. А. – к. с.-г. н., доцент
Ішук Г. П. – к. с.-г. н., ст. викладач
Вітенко В. А. – к.б.н., викладач
Баюра О. М. – к. с.-г. н., ст. викладач
Кульбіцький В. Л. – к. с.-г. н., викладач

Відповідальний секретар Іваннікова Н. М.

Рекомендовано до друку методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства УНУС, протокол № 4 від 25.02.2014 р.

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Геркіял О. М., Шлапак В. П., Мостов'як І. І., Марно-Куца О. Ю.	ТКАЧЕНКО МИХАЙЛО ОЛЕФІРОВИЧ: ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ВИДАТНОГО НАУКОВЦЯ.....	12
Шлапак В. П., Геркіял О. М., Мостов'як І. І.	ДО 170-РІЧЧЯ КАФЕДРИ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	16
Гойчук А. Ф., Дрозда В. Ф., Розенфельд В. В.	АУТОМІКРОФЛОРА НАСІННЯ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ.....	23
Дебринюк Ю. М.	НАПРЯМКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПЛАНТАЦІЙНОГО ЛІСОВИРОЩУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	26
Шемякін М. В., Шлапак В. В., Прокопенко Н. А.	ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ САДИВНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ПРОДУКТИВНОСТІ РОЗСАДНИКІВ БАГАТОРІЧНИХ КУЛЬТУР.....	33
Собченко В. Ф.	ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ГОМОТРАНСПЛАНТАЦІЇ В РОСЛИННИЦТВІ ПРИ СТВОРЕННІ ТА РОЗМНОЖЕННІ ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ ДЕРЕВ І КУЩІВ ДЛЯ ПАРКОВИХ КОМПОЗИЦІЙ.....	38

ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Белеля С. О.	ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОРОСТАННЯ НАСІННЯ МОДРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ....	53
<u>Білоус В. І.</u>	ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ З ЛІСОВОЇ СЕЛЕКЦІЇ В ЛІСАХ УКРАЇНИ.....	55
Бурдейний С. В., Курка С. С.	СТВОРЕННЯ І ВИРОЩУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР ДУБА ЗВИЧАЙНОГО (<i>QUERCUS ROBUR</i> L.) В ДП «САВРАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	57
Вдовиця О. О., Шлапак В. В.	ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛІСЕННЯ ПІЩАНОЇ ТЕРАСИ ЧИГИРИНСЬКОГО ТА ЧЕРКАСЬКОГО БОРУ.....	59
Візнюк П. А., Коваль С. А.	ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІСОВОГО РОЗСАДНИКА В УРОЧИЩІ «БІЛОГРУДІВКА» ННВВ УМАНСЬКОГО НУС.....	61

Галицький С. О., Бабій Л. О., Білоус В. І.	ВИВЧЕННЯ СТРУКТУРИ ДЕРЕВНИХ ТА КУЩОВИХ НАСАДЖЕНЬ 33-ГО КВАРТАЛУ НДП «СОФІВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	64
Голяка Д. М. Білоус А. М.	НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ КОМПОНЕНТІВ ФІТОМАСИ КУЩІВ <i>SALIX CINEREA</i> L. ДЛЯ БІОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ.....	66
Гончар О. С., Остапчук О. С.	СТАН ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ У РАЙОНІ РОЗМІЩЕННЯ ДП «ЧЕЧЕЛЬНИЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	67
Григорошук А. О., Шпак В. П.	СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР ДУБА ЗВИЧАЙНОГО В УМОВАХ ННВВ ЛІСОВЕ УРОЧИЩЕ «БІЛОГРУДІВКА».....	70
Гузій А. І., Власюк В. П.	ОСОБЛИВОСТІ ТРАПЛЯННЯ ЗАЙЦЯ СІРОГО (<i>LEPUS EUROPAEUS</i> PALL.) В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ПОЛІССЯ ТА ЛІСОСТЕПУ ЖИТОМИРЩИНИ	72
Делеган І. В. Лушак М. М. Бондаренко В. Д. Делеган І. І.	ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ ЧИСЕЛЬНОСТІ ПОПУЛЯЦІЇ ВОВКА.....	74
Делеган І. І.	ЛІСІВНИЧО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ГЕОГРАФІЧНИХ КУЛЬТУР БУКА ЛІСОВОГО В УМОВАХ ЛЬВІВСЬКОГО РОЗТОЧЧЯ.....	76
Демідовський Ю. В.	ПРОЕКТУВАННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР В КАПІТАНІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «КАМ'ЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	78
Євдокимов В. К., Остапчук О. С.	ЛІСІВНИЧИЙ ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ПРОРІДЖЕННЯ І ПРОХІДНОГО РУБАННЯ В СИНІЦЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «УМАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	81
Ейсмонт В. С.	ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ТОВАРНА СТРУКТУРА НАСАДЖЕНЬ СОСНИ НА ГРУНТАХ З КАМ'ЯНИСТОЮ ПОРОДОЮ.....	83
Кирилюк В. П.	ЗНЕЛІСЕННЯ І ДЕГРАДАЦІЯ ЛІСІВ.....	85
Ковалевський С. Б.	ВПЛИВ ТРАВ'ЯНИХ РОСЛИН НА СОСНУ ЗВИЧАЙНУ В КУЛЬТУРАХ.....	88
Коваль С. А.	ВИХІД ОБКОРІНЕНИХ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ ЯЛИНИ КАНАДСЬКОЇ (ФОРМА КОНІЧНА) ЗАЛЕЖНО ВІД ОБРОБЛЕННЯ РОСТОРЕГУЛЯТИВНОЮ РЕЧОВИНОЮ.....	91
Козаченко І. В.	ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ БІОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ У МИСЛИВСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ.....	95

Краснов В. П., Мартинюк А. В.,	ВІДНОВЛЕННЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА НА ТЕРИТОРІЯХ ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ.....	98
Криницька О. Г.	ДО ПИТАННЯ ПРО ЗМІНУ ҐРУНТОВИХ УМОВ ПІД ВПЛИВОМ РУБОК ГОЛОВНОГО КОРИСТУВАННЯ.....	99
Кудравець Б. А., Курбет Т. В.	ВМІСТ ¹³⁷ CS В ЧОРНИЦІ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ЩІЛЬНОСТІ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТУ.....	101
Куд В. В.	МАТЕРІАЛЬНО-ГРОШОВА ОЦІНКА ГРАБОВОЇ ЛІСОСІКИ В ДП «ПОГРЕБИЩЕНСЬКИЙ РАЙАГРОЛІС».....	103
Левченко С. О., Іщук Г. П.	СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР З ГОРІХА ЧОРНОГО В ДП «КАМ'ЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	107
Леонтяк Г. П., Осіпов М. Ю.	ВПЛИВ ГЛОДУ ОДНОМАТОЧКОВОГО НА ТРАВ'ЯНИЙ ПОКРИВ ЛІСОВИХ ФІТОЦЕНОЗІВ...	110
Лушак М. М.	БІОЦЕНОТИЧНА РОЛЬ ТА МИСЛИВСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАЧЕННЯ ВЕЛИКИХ ХИЖАКІВ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	111
Майборода С. Д., Іщук Г. П.	ОБСЯГИ ТА ТИПИ ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ ТА ЛІСОРОЗВЕДЕННЯ В ДП «КАМ'ЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	113
Новостройний С. К., Шемякін М. В.	ОСОБЛИВОСТІ ДУБОВО-ГРАБОВИХ КУЛЬТУР УРОЧИЩА «БІЛОГРУДІВКА» ННВВ УМАНСЬКОГО НУС.....	116
Остапчук О. С.	ЛІСІВНИЧО-БІОЛОГІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО (<i>QUERCUS ROBUR</i> L.).....	118
Осифляк І. Р., Шемякін М. В.	ДОСЛІДЖЕННЯ ДУБОВО-ЛИПОВИХ КУЛЬТУР В ННВВ УМАНСЬКОГО НУС.....	121
Пилипенко М. О., Остапчук О. С.	ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТЛЕННЯ В КУЛЬТУРАХ ДУБА ЗВИЧАЙНОГО ДП «ІЛІНЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	124
Пригула А. С., Коваль С. А.	ПРОЕКТ СТВОРЕННЯ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У ТОРГОВИЦЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «ОНИКІЇВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	127
Решетюк О. В.	ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ У РЕКРЕАЦІЯХ.....	129
Терещенко Л. І.	ФОРМУВАННЯ КРОНИ ДЕРЕВ СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ НА ЛІСОНАСІННИХ ПЛАНТАЦІЯХ.....	132

Третяк П. Р.	ІДЕЇ ПРОФЕСОРА М. Е. ТКАЧЕНКА ТА АКТУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ГІРСЬКОГО ЛІСІВНИЦТВА.....	135
Фучило Я. Д., Літвін В. М., Сбитна М. В., Фучило Д. Я.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПЛАНТАЦІЙ В УКРАЇНІ	137
Чернецький Р. О., Леонтяк Г. П.	ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ СОСНОВИХ ТА ДУБОВИХ НАСАДЖЕНЬ В УМОВАХ ПОГРЕБИЩЕНСЬКОГО ЛІСНИЦТВА ДП «ІЛЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	139
Шеремета Д. О., Піскун Н. Л.	ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ЛІСОВИХ КУЛЬТУР СОСНИ ЗВИЧАЙНОЇ, СТВОРЕНИХ СІЯНЦЯМИ ІЗ ЗАКРИТОЮ КОРЕНЕВОЮ СИСТЕМОЮ.....	141
Штанько В. П., Шпак В. П.	ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ РУБОК ДОГЛЯДУ В ДП «ЛІСЯНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	143
Яхницький В. Й.	ЛІСІВНИЧО-ЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛІСОВИХ НАСАДЖЕНЬ СТРАДЧІВСЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИРОБНИЧОГО ЛІСОКОМБІНАТУ.....	145

САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

Бредіхіна Ю. Л. Солоненко А. М.	РОСЛИННІСТЬ ГАЗОНІВ М. МЕЛІТОПОЛЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНО-АРХІТЕКТУРНИХ КОМПОЗИЦІЙ.....	148
Брен О. Г. Солоненко А. М. Мальцева С. Ю	ЖИТТЄВИЙ СТАН ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ СОСНОВОГО ГАЮ ПАРКУ КУЛЬТУРИ ТА ВІДПОЧИНКУ ІМ. м. ГОРЬКОГО (МЕЛІТОПОЛЬ, УКРАЇНА).....	150
Варлащенко Л. Г.	ВПРОВАДЖЕННЯ СИНЬОПЛІДНОЇ ЖИМОЛОСТІ В ОЗЕЛЕНЕННЯ ДАЧНИХ І ПРИСАДИБНИХ ДІЛЯНОК.....	152
Величко Ю. А. Пушка І. М. Поліщук В. В.	ІНТРОДУКЦІЯ ВИДІВ РОДУ <i>SEMPERVIVUM</i> L. В УМОВИ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	154
Дялькова К. Л. Вельчева Л. Г.	ВИКОРИСТАННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ДЕРЕВНО-ЧАГАРНИКОВИХ ПОРІД В ОЗЕЛЕНЕННІ БАЗ ВІДПОЧИНКУ НА АЗОВСЬКОМУ УЗБЕРЕЖЖІ.....	156
Заморський О. О., Шлапак В. П., Парубок М. І., Козаченко І. В.	ВСИХАННЯ ЯЛИН У ТАЛЬНІВСЬКОМУ ПАРКУ..	157

Клименко Ю. О., Мороз В. В., Дружина М. М.	ВІКОВА <i>QUERCETA ROBORIS</i> ПАРКУ «ФЕОФА- НІЯ» (м. КИЇВ) (ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ НА ПРИКЛАДІ 3, 5 ТА 6 КВАРТАЛІВ).....	159
Козак Н. І., Вітєнко В. А., Терещенко Ю. Ф.	ПРОБЛЕМА ЗАХИСТУ ДЕРЕВНИХ РОСЛИН ВІД УРАЖЕННЯ ОМЕЛОЮ БІЛОЮ (<i>VISCUM ALBUM</i> L.) НА ПРИКЛАДІ ПАРКУ «ПІОНЕРСЬКИЙ» м. УМАНЬ.....	162
Красноштан Т. В.	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СОРТІВ СМО- РОДИНИ ЗОЛОТИСТОЇ В ОЗЕЛЕНЕННІ НАСЕ- ЛЕНИХ МІСЦЬ.....	164
Коротун І. В.	ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНІ ПРИНЦИПИ ПІДБОРУ ДЕКОРАТИВНИХ КУЩОВИХ РОСЛИН ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ.....	166
Кравець Т. О., Запливана Ю. А.	ХАРАКТЕРИСТИКА ДОСЛІДЖУВАНИХ ВИДО- ВИХ ФОРМ РОДУ <i>HEUCHERA</i> L.....	168
Краснов В. П., Мельник В. В.	РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКЦІЇ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА НА ТЕРИТОРІЯХ, ЗАБРУДНЕНИХ РАДІОНУКЛІДАМИ.....	170
Мажула О. С.	ДОСВІД ЗИМОВОГО САДІННЯ ДЕКОРАТИВНИХ ДЕРЕВ ТА КУЩІВ У ЛІВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСО- СТЕПУ УКРАЇНИ.....	172
Макогоненко Д. С., Поліщук В. В.	ПРОЕКТ ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЇ ДИТЯЧОГО САДКА «РОДНІЧОК» В с. РОДНИКІВКА УМАН- СЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	174
Мальцева І. А.	ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ, РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТ СТЕПОВОЇ ЗОНИ УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ м. МЕЛІТОПОЛЯ).....	176
Мамчур В. В.	ВИКОРИСТАННЯ В ОЗЕЛЕНЕННІ КОПИТНЯКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО (<i>ASARUM EUROPAEUM</i> L.).....	178
Мамчур Т. В.	ВИКОРИСТАННЯ РОДИНИ <i>HYDRANGEACEAE</i> В ОЗЕЛЕНЕННІ.....	179
Марно-Куца О. Ю.	ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО РЕКОНСТРУКЦІЇ, ВІДНОВ- ЛЕННЯ ТА ФОРМУВАННЯ ЗЕЛЕНИХ НАСА- ДЖЕНЬ СКВЕРУ ГЕРОЯМ ВЕЛИКОЇ ВІТЧИЗНЯ- НОЇ ВІЙНИ В МІСТІ УМАНЬ.....	182
Намлієва Л. М.	ІСТОРИЧНИЙ ДОСВІД ОЗЕЛЕНЕННЯ МІС УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХХ СТОЛІТТЯ...	184

Огінський І. В. Білоус В. І.	СТАН КЛЕНА ПОЛЬОВОГО (<i>ACER CAMPESTRE</i> L.) В НАСАДЖЕННЯХ 28 КВАРТАЛУ ДЕНДРОПАРКУ «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	186
Партика В.В., Коваль С. А.	ОРГАНІЗАЦІЯ РОЗСАДНИКА ДЕКОРАТИВНИХ І ЛІСОВИХ КУЛЬТУР У НЕМИРІВЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «ЛІЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	188
Парубок М. І., Замрій Р. О.	ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЇ МЕМОРІАЛУ ЗАГИБЛИМ ВОЇНАМ С. МЕДВИН БОГУСЛАВСЬКОГО РАЙОНУ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	191
Полішук Т. С., Козаченко І. В.	РЕПРОДУКТИВНА ЗДАТНІСТЬ ВИДІВ І СОРТІВ РОДУ <i>CHRYSANTHEMUM</i>	195
Попович Л. В.	АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ДЕРЕВНИХ НАСАДЖЕНЬ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЧАСТИНИ НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОПАРКУ «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ....	197
Собченко В. Ф.	ЗБАГАЧЕННЯ КОЛЕКЦІЙ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН КВАРТАЛУ №5 НАЦІОНАЛЬНОГО ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ «СОФІЇВКА» – НАН УКРАЇНИ.....	199
Туровцева Н. М., Васін В. А., Писанець З. Г.	КОЛЕКЦІЯ СОРТІВ ПІВНИКІВ БОРІДКОВИХ «FOREST CITY» МЕЛІТОПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ СТВОРЕННІ КВІТНИКІВ.....	206
Черняк В. М., Гавриленко О. М., Черняк А. В.	МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ: ПЕЙЗАЖНІ ПАРКИ Д.МІКЛЕРА НА ВОЛИНО-ПОДІЛЛІ (УКРАЇНА)....	208
Цимбровська Л. О., Рудюк М. Х.	БУДІВНИЧІ ПАРКУ «СОФІЇВКА».....	210
Шпак В. П.	ВИКОРИСТАННЯ ІНТРОДУЦЕНТІВ У МАНЬКІВСЬКОМУ ЛІСНИЦТВІ ДП «УМАНСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО».....	215
БІОЛОГІЯ		
Бажора О. М.	ЗИМОСТІЙКІСТЬ ЯСЕНА ЗВИЧАЙНОГО ТА ЙОГО ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ.....	219
Вітенко В. А.	КОЛЕКЦІЯ ДЕКОРАТИВНИХ ФОРМ <i>MORUS ALBA</i> L. УМАНСЬКОГО НУС.....	222

Данченко Є. І., Шемякін М. В.	ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІ- СОВИХ НАСАДЖЕНЬ.....	224
Зозуля І. В., Білоус В. І.	СТАН ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ ЯЛИНА (<i>PICEA</i> <i>DIETRICH</i>) В НАСАДЖЕННЯХ НДП «СОФІЇВКА» НАН УКРАЇНИ.....	226
Іваннікова Н. М.	СИСТЕМА РОДУ <i>ACTINIDIA</i> LINDL.....	228
Іващенко І. Є.	ВИЗНАЧЕННЯ ПОСУХОСТІЙКОСТІ ТА ВОДНО- ГО РЕЖИМУ ХВОЇ <i>THUJA PLICATA</i> DON.....	230
Ішук Г. П.	СИСТЕМА РОДУ <i>JUGLANS</i> L.....	233
Кравченко В. С.	ДИНАМІКА ФОРМУВАННЯ СУХОЇ МАСИ РОС- ЛИН ПШЕНИЦІ ЯРОЇ.....	236
Красвська Л. С., Шкатула Ю. М.	АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУ- ВАННЯ КВАСОЛІ.....	238
Краснов В. П., Ковальчук І. Ю.	РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ДИКОРΟΣ- ЛИХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН В УМОВАХ РАДІО- АКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЛІСІВ.....	239
Красноштан І. В.	ЗМІНА ВМІСТУ КАЛІЮ У ВЕГЕТУЮЧІЙ СФЕРІ <i>QUERCUS ROBUR</i> L. ВНАСЛІДОК ВПЛИВУ ФІЗИ- ОЛОГІЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН.....	242
Кульбіцький В. Л.	ФІЛОГЕНЕЗ РОДУ <i>CATALPA</i> SCOP.....	244
Курка С. С.	ВІДНОШЕННЯ <i>SOPHORA JAPONICA</i> L. ДО СВІТ- ЛА.....	247
Мазуренко В. Д.	СТІЙКІСТЬ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>ROBINIA</i> L. ДО ПОШКОДЖЕНЬ ШКІДНИКАМИ ТА ХВОРО- БАМИ В УМОВАХ ІНТРОДУКЦІЇ.....	249
Масловата С. А.	МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОДУ В'ЯЗ (<i>ULMUS</i> L.).....	251
Миколайко І. І.	ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ ГЕНОТИПІВ <i>HIP- POPRAE RHAMNOIDES</i> L. В ПРАВОБЕРЕЖНОМУ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	254
Парубок М. І., Адаменко С. А.	ОЦІНКА ДЕКОРАТИВНОСТІ <i>PINUS NIGRA</i> ARN. В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	257
Пиж'янова А. А., Балабак А. Ф., Кравець Т. О.	СИСТЕМАТИКА РОДУ ЧОРНИЦІ (<i>VACCINIUM</i> L.).....	259
Постовітюк В. В., Коваль С. А.	ВИХІД САДЖАНЦІВ САМШИТУ ВІЧНОЗЕЛЕ- НОГО ІЗ СТЕБЛОВИХ ЖИВЦІВ У РОЗСАДНИКУ ДП «ЛЛІНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАСТВО».....	261

АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ**Л. С. КРАЄВСЬКА, аспірант****Ю. М. ШКАТУЛА, кандидат с.-г. наук****Вінницький національний аграрний університет**

Збільшення виробництва рослинного білка має вагомое значення для сільськогосподарського виробництва, оскільки є основою вирішення проблеми харчування людей. Пріоритетним напрямком у цьому напрямку належить зернобобовим культурам – головному компоненту збалансованого за амінокислотним складом та дешевого, екологічно чистого продукту [1].

Поряд із зернобобовими відповідну нішу займає квасоля – високоефективна продовольча культура. За світовими площами квасоля посідає друге місце серед бобових культур (26 млн. га), проте в Україні вони незначні (близько 20 тис. га), що складає в середньому за 2006-2008 рр. близько 5,4% у структурі зернобобових культур. При цьому середня врожайність її становить 1,6 т/га. [2, 3]. Квасоля користується великим попитом, особливо в якості продуктів харчування. Попит на її насіння у світі постійно зростає. У той же час аграріями України цій культурі не приділяється належної уваги. Причинами цього є низька продуктивність культур, відсутність сортів та належної техніки для механізованого вирощування, недосконалість елементів технології вирощування, недостатнє використання можливостей біологічної азотфіксації, також ряд негативних факторів організаційно-економічного характеру стримують вирощування квасолі у виробничих умовах [4].

У зв'язку із загальним погіршенням екологічних умов у біосфері, рядом запропоновані різні системи так званого біологічного чи альтернативного землеробства. Вони орієнтовані не на інтенсифікацію за рахунок технічних чи хімічних засобів, а на розкриття потенціалу культурних рослин, особливо бобових. Для бобових рослин в альтернативних системах біологічного землеробства приділяється особлива увага, адже головним при цьому є надходження азоту в грунт. Бобові культури не тільки фіксують атмосферний азот, який є основним джерелом живлення рослин в біосистемах, а також і сприяють раціональному використанню ґрунтового азоту, фосфору, калію, кальцію і магнію.

У своїх працях такі вчені як академік А. О. Бабич, І. П. Такунов, М. І. Шевич зазначають, що без зернобобових культур практично неможливе біологічне землеробство [1, 3, 5]. Біологічна фіксація азоту з повітря соєю становить 40-50 кг/га, горохом – 72, квасолею – 44, виною – 86, кормовими бобами – 90, люцерною – до 250 кг/га. Завдяки цьому вони значною мірою забезпечують власну потребу в азоті і залишають його в ґрунті для наступних культур. Логічно, що вони є кращими попередниками для наступних культур у сівозміні, підвищують родючість ґрунту, збагачують його органічною речовиною і завдяки біологічній фіксації бульбачковими бактеріями поліпшують азотний баланс у землеробстві. Це сприяє зростанню врожаїв зернових, технічних, кормових та інших польових культур [5, 6].

За розроблення конкурентоспроможних технологій вирощування квасолі

ковувати ті елементи, які забезпечували б максимальну реалізацію потенціалу кормових сортів за рахунок використання біологічних добрив, шляхом впровадження комплементарних штамів азотфіксуючих бактерій, що позитивно впливають на ріст, розвиток та живлення рослин. Ефективність симбіотичної азотфіксації залежить від виду і сорту бобової культури, штаму бактерій та екологічних умов, у яких відбувається цей процес.

Література

1. Силенко С.І. Аналіз сортів квасолі звичайної за придатністю до механізованого збирання урожаю / Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – С. 68-71.
2. Глявин А.В. Характеристика гібридів квасолі F1 // Корми і кормовиробництво. – 2011. – С. 12-17.
3. Поліщук В.Г. Вплив інокулювання насіння на азотфіксуючу здатність квасолі // Збірник наукових праць Національного наукового центру «Інститут землеробства УААН». Вип. 1-2. – 2006. – Київ. – С. 96-99.
4. Іванюк С.В. Використання коефіцієнта повторності для характеристики ознак та індексів генотипів квасолі звичайної // Корми і кормовиробництво. – 2012. – С. 97-101.
5. Бабич А.О. та інші. Світове виробництво однорічних зернових бобових для вирішення проблеми білка і біологічного азоту // Перша всеукраїнсько-міжнародна конференція по проблемі "Корми і кормовий білок". – Вінниця: – С. 164.
6. А.Г. Бардаков, В.А. Бардаков, Н.П. Жидок. Адаптивна селекція кормового квасолі в зоні Полісся України // Корми і кормовиробництво. – 2010. Вип. 66. – С. 12-17.

UDC 614.251:615.32:550.378

РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ ДИКОРΟΣЛИХ ЛІКАРСЬКИХ РОСЛИН В УМОВАХ РАДІОАКТИВНОГО ЗАБРУДНЕННЯ ЛІСІВ

В. П. КРАСНОВ, д. с.-г. наук, професор

І. Ю. КОВАЛЬЧУК, магістр

Житомирський державний технологічний університет

В зоні Полісся України зростає значна кількість рослин, певні органи яких використовуються у якості лікарської сировини. У процесі досліджень було виявлено, що при проведенні заготівлі дикорослих лікарських рослин, в умовах радіоактивного забруднення лісів, необхідно враховувати фактори, які визначають рівень радіонуклідів:

– особливості лікарських рослин щодо інтенсивності акумуляції радіонуклідів;

– особливості рослинні умови, які, з одного боку, визначають видовий склад дикорослих лікарських рослин, а з другого – впливають на інтенсивність акумуляції ^{137}Cs рослин;

– рівень радіоактивного забруднення ґрунту, що визначає вміст радіонук-